

Proiect lunar de cercetare

Gabriel Vasile HOHA

Ianuarie 2024

Cercetări privind parametrii de creștere și calitatea cărnii obținute de la rasa Mangalița

Mangalița este o rasa de porci specializată pentru grăsime, care a fost foarte exploatată în România și nu numai, până în anii 1950. După această perioadă efectivul acestei rase a scăzut drastic ca urmare a creșterii unor rase cu performanțe productive și reproductive mai bune, a apariției complexelor comerciale moderne pentru creșterea porcinelor precum și a schimbării obiceiurilor de consum ale populației.

Rasa Mangalița, inițial, a fost crescută pentru a satisface nevoia de grăsime animală, deoarece rasa are un procent de circa 30% carne în carcasă deferența, de 70%, fiind reprezentată de grăsime *Egerszegi, și col.,2003*. Actualmente rasa se bucură de interes din partea crescătorilor și consumatorilor datorită caracteristicilor organoleptice deosebite ale cărnii.

În zilele noastre caracteristicile valoroase ale rasei Mangalița, cum ar fi rezistența la boli, excelența adaptabilitate la condițiile de mediu, fertilitate bună și o calitate excelentă a cărnii sunt din nou apreciate. Pe parcursul ultimilor ani, în România au fost depuse eforturi pentru a salva și a propaga creșterea acestei rase, în acest sens amintim Hotărârea nr. 168/2023 privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de porci de reproducție din rasele Bazna și/sau Mangalița pentru anul 2023.

Rasa Mangalița are rădăcini directe în populațiile de mistreț din acest areal. Recent, popularitatea câștigată de agricultura eco precum și de alimentele ecologice au condus către o cerere accentuată pentru rasele tradiționale, în special pentru porcii Mangalița.

Rasa Mangalița se remarcă prin părul bogat și buclat, care, la ora actuală poate fi blond, roșu, și „piept de rândunică” (cu pieptul și abdomenul alb, spatele negru).

Mangalița blondă este varietatea cea mai populară, are o excelentă conversie a hranei, comparativ cu celelalte varietăți de culoare, poate fi crescută la pășune (sistem extensiv) sau, de asemenea, în boxe de creștere (sistem intensiv). Este specializată pentru producția de grăsime și de carne. Este foarte rezistentă la condițiile climatice severe; puțin pretențioasă la hrană, și este foarte bine adaptată la condițiile din bazinul Carpatic.

Mangalița roșie derivă din varietatea blondă. Poate ajunge la greutate mai mare și este mai productivă decât cea blondă.

Mangalița „piept de rândunică” provine din încrucișarea varietății Mangalița blondă și Mangalița neagră, rezultând un abdomen blond și spatele negru. Are dimensiuni corporale mai mici, conținut mai mare de grăsime dar mai productivă decât varietatea blondă. Au mai fost două varietăți de culoare: neagră și bariș, care au dispărut la jumătatea secolului XX.

Mangalița neagră a fost caracteristică pentru partea de sud a Ungariei. A fost formată din porcul "Szerémségi" și Mangalița blondă. Această varietate a fost mult mai rezistentă la condițiile de mediu, dar mai puțin productivă decât varietatea blondă.

Mangalița bariș sau forma sălbatică a fost formată din Mangalița blondă și porcii mistreți, a fost foarte rară și a fost predominantă în munți.

Sistemul de creștere a rasei Mangalița în sistem tradițional este încă nerentabil dacă nu este urmat de o valorificare superioară, recomandăm prin Puncte Gastronomice Locale. Acest sistem de creștere se caracterizează printr-o creștere lentă și o perioadă de îngrășare mare. Pentru o exemplificare a celor afirmate prezentăm cercetări realizate de **Roberts și colaboratorii** în anul 2023 (tabel 1).

Tabelul 1

Parametri de creștere la rasa Mangalița comparativ cu rasa de carne Yorkshire
(prelucrare după Roberts și col., 2023)

Parametru	Rasa Yorkshire	Rasa Mangalița		
		Varietatea Blondă	Varietatea Roșie	Varietatea Piept de rândunică
Greutatea vie (kg)	102,1	101,7	101,4	101,5
Grosimea slăninii dorsale (cm)	2,34	6,68	5,78	5,87
Suprafața ochiului de mușchi Longissimus dorssi (cm ²)	16,56	7,87	8,06	6,91
Sporul mediu zilnic (kg)	0,97	0,56	0,62	0,4
Consumul zilnic de nutreț (kg)	2,71	2,31	2,43	1,91
Indice de consum	0,357	0,242	0,255	0,209

Din datele prezentate în tabelul 1 se observă faptul că, rasa Yorkshire are cele mai bune valori la toți parametrii de creștere comparativ cu cele 3 varietăți de culoare de la rasa Mangalița. Dintre cele 3 varietăți de culoare analizate se observă faptul că, la varietatea Roșie s-au obținut cele mai bune rezultate urmată de varietatea Blondă.

În privința calităților carcasei au fost efectuate multiple cercetări, pe diferite varietăți de culoare, care au urmărit atât dimensiunile carcasei cât și compoziția chimică a unor mușchi. Conținutul ridicat de grăsime intramusculară la rasa Mangalița este favorabil din punctul de vedere al palatabilității (gust, succulență, sensibilitate) și este excelent ca apreciere generală de calitate.

Rezultate recente obținute în urma cercetărilor relevă o foarte bună calitate a cărnii de la rasa Mangalița precum și a produselor obținute de la aceasta.

Pentru a avea o imagine completă asupra calității cărnii la rasa Mangalița, prezentăm rezultate obținute într-un studiu realizat de **Nistor și col.**, în anul 2012.

Tabelul 2**Cantitatea de grăsime și colesterol obținută de la regiuni corporale ale rasei Mangalița**
(prelucrare după Nistor și col., 2012)

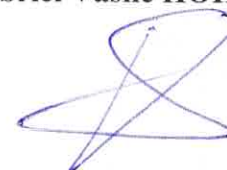
Regiunea corporală	Grăsime, g/100g	Colesterol, mg/100g
But	8,0	50
Carne tocată	9,5	54
Ceafă	17	55
Mușchi	21	67
Slănină	80	130
Necesar zilnic recomandat	80 (g/individ/zi)	300 (mg/in130divid/zi)

Rezultatele obținute în urma cercetărilor demonstrează faptul că grăsimea și carnea de Mangalița au un conținut extrem de scăzut în colesterol. Carnea și grăsimea provenită de la rasa Mangalița demonstrează că pot fi produse foarte căutate în Uniunea Europeană.

În urma cercetării efectuate putem afirma faptul că, rasa Mangalița are performanțe de creștere inferioare raselor moderne de porci. Dintre varietățile de culoare de la rasa Mangalița, varietățile Roșie și Blondă au cele mai bune performanțe de creștere.

Din punct de vedere a calității cărnii putem afirma că, rasa Mangalița are atribute superioare de calitate a cărnii și un conținut redus de colesterol.

Recomand micilor crescători să crească această rasă și să valorifice carnea obținută prin realizarea de preparate din carne de Mangalița sau chiar prin intermediul Punctelor Gastronomice Locale.

Gabriel Vasile HOHA**Bibliografie**

- Egerszegi, I., Ratky, J., Solti, L. and Brussow, K.P. 2003 - Mangalica—An Indigenous Swine Breed from Hungary (Review). Archives Animal Breeding, 46, 245-256. <https://doi.org/10.5194/aab-46-245-2003>
- Roberts, M.M.; Perkins, S.D.; Anderson, B.L.; Sawyer, J.T.; Brandebourg, 2023 -T.D. Characterization of Growth Performance, Pork Quality, and Body Composition in Mangalica Pigs. Foods 2023, 12, 554. <https://doi.org/10.3390/foods12030554>
- Nistor Eleonora, Vasileios B., Pentea M., Prundeanu H., Ciolac Valeria, 2012- Nutritional Quality of Pork Produced by Mangalitsa Breed, scientific Papers: Animal Science and Biotechnologies, 2012, 45 (2)